HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

4 octombrie 2024*

„Trimitere preliminară – Procedură preliminară de urgență – Control la frontiere, azil și imigrare – Directiva 2008/115/CE – Articolul 15 alineatul (2) litera (b) – Luare în custodie publică a unui resortisant al unei țări terțe în scopul îndepărtării – Directiva 2013/33/UE – Articolul 9 – Luare în custodie publică a unui solicitant de protecție internațională – Regulamentul (UE) nr. 604/2013 – Articolul 28 alineatul (2) – Luare în custodie în scopul transferului – Nelegalitatea luării în custodie publică – Articolele 6 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”

În cauza C-387/24 PPU [Bouskoura] [i],

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond (Tribunalul din Haga, sediul din Roermond, Țările de Jos), prin decizia din 4 iunie 2024, primită de Curte la 4 iunie 2024, în procedura

**C**

împotriva

**Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,**

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Arabadjiev (raportor), președinte de cameră, domnii T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul A. Rantos,

grefier: doamna A. Lamote, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 iulie 2024,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru C, de P. H. Hillen și R. M. Seth Paul, advocaten;

– pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman și A. Hanje, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: engleza.

[i] Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

– pentru Comisia Europeană, de A. Baeckelmans, A. Katsimerou și F. van Schaik, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 5 septembrie 2024,

pronunță prezenta

## Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 15 alineatul (2) al treilea paragraf litera (b) din Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO 2008, L 348, p. 98), a articolului 9 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO 2013, L 180, p. 96), precum și a articolului 28 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO 2013, L 180, p. 31, denumit în continuare „Regulamentul Dublin III”) coroborate cu articolele 6 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

2 Această cerere de decizie preliminară a fost formulată în cadrul unui litigiu între C, un resortisant al unei țări terțe care face obiectul unei proceduri de returnare, pe de o parte, și Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (secretarul de stat pentru justiție și securitate, Țările de Jos, denumit în continuare „secretarul de stat”), pe de altă parte, în legătură cu legalitatea a două măsuri de luare în custodie publică consecutive impuse de această autoritate.

## Cadrul juridic

### *Dreptul Uniunii*

#### *Directiva 2008/115*

3 Considerentul (9) al Directivei 2008/115 are următorul cuprins:

„În conformitate cu Directiva 2005/85/CE a Consiliului din 1 decembrie 2005 privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat [(JO 2005, L 326, p. 13, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 242)], un resortisant al unei țări terțe care a făcut o cerere de azil într-un stat membru nu ar trebui considerat ca aflându-se în situație de ședere ilegală pe teritoriul statului membru respectiv până la intrarea în vigoare a unei decizii negative cu privire la cerere sau a unei decizii de încetare a dreptului de ședere în calitate de solicitant de azil.”

4 Articolul 2 alineatul (1) din această directivă prevede:

„Prezenta directivă se aplică resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru.”

5 Articolul 15 din directiva menționată prevede:

„(1) Cu excepția cazului în care se pot aplica în mod eficient alte măsuri suficiente, dar mai puțin coercitive într-un caz concret, statele membre pot ține în custodie publică un resortisant al unei țări terțe care face obiectul unor proceduri de returnare doar în vederea pregătirii procesului de returnare și/sau în vederea desfășurării procesului de îndepărtare, în special în cazul în care:

(a) există riscul de sustragere sau

(b) resortisantul în cauză al unei țări terțe evită sau împiedică pregătirea returnării sau procesul de îndepărtare.

Orice măsură de luare în custodie publică este pentru o perioadă cât mai scurtă cu putință și se menține numai pe durata desfășurării și executării, în mod adecvat, a dispozițiilor de îndepărtare.

(2) Autoritățile administrative sau judiciare dispun măsurile de luare în custodie publică.

Luarea în custodie publică se ordonă în scris, menționându-se motivele de fapt și de drept.

Atunci când luarea în custodie publică a fost dispusă de autoritățile administrative, statele membre:

(a) fie asigură un control judiciar rapid al legalității luării în custodie publică, asupra căreia se pronunță într-un termen cât mai scurt de la începerea luării în custodie publică,

(b) fie acordă resortisantului în cauză al unei țări terțe dreptul de a intenta o acțiune în justiție în virtutea căreia legalitatea măsurii de luare în custodie publică face obiectul unui control judiciar rapid inițiat cât mai rapid posibil de la inițierea procedurilor pertinente. În acest caz, statele membre informează imediat resortisanții în cauză ai țărilor terțe asupra posibilității intentării unei astfel de acțiuni.

Resortisantul în cauză al unei țări terțe este eliberat imediat în cazul în care luarea în custodie publică nu este legală.

(3) În toate cazurile, luarea în custodie publică face obiectul unor revizuiri la intervale rezonabile de timp, fie la cererea resortisantului în cauză al unei țări terțe, fie din oficiu. În cazul unor perioade prelungite de luare în custodie publică, revizuirile fac obiectul controlului judiciar.

(4) În cazul în care există indicii conform cărora nu mai există posibilitatea rezonabilă a îndepărtării din motive legale sau de altă natură sau există indicii privind încetarea condițiilor stabilite la alineatul (1), luarea în custodie publică nu mai este justificată și persoana în cauză este eliberată imediat.

(5) Luarea în custodie publică se menține pe toată durata în care se îndeplinesc condițiile stabilite la alineatul (1) și în măsura în care este necesar pentru a asigura punerea în aplicare cu succes a

măsurii de îndepărtare. Fiecare stat membru stabilește o perioadă limitată de custodie publică, care nu poate depăși șase luni.

(6) Statele membre nu pot extinde perioada menționată la alineatul (5) decât cu o perioadă limitată de timp, care să nu depășească o perioadă suplimentară de 12 luni, în conformitate cu legislația lor națională, în cazurile în care, în pofida tuturor eforturilor rezonabile depuse de către acestea, este probabil ca operațiunea de îndepărtare să dureze mai mult, datorită:

(a) lipsei de cooperare a resortisantului în cauză al unei țări terțe sau

(b) întârzierilor în obținerea documentației necesare din partea țărilor terțe."

*Directiva 2013/33*

6 Articolul 2 litera (h) din Directiva 2013/33 definește noțiunea de „detenție" ca însemnând „orice măsură de izolare a unui solicitant de către un stat membru într-un loc determinat, în care solicitantul este lipsit de libertatea de circulație".

7 Articolul 8 alineatele (1)-(3) din această directivă prevede:

„(1) Statele membre nu plasează o persoană în detenție pentru unicul motiv că aceasta este un solicitant în conformitate cu Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale [(JO 2013, L 180, p. 60)].

(2) Atunci când se dovedește a fi necesar și pe baza analizei individuale a fiecărui caz în parte, statele membre pot plasa un solicitant în detenție, în cazul în care nu se pot aplica efectiv măsuri mai puțin coercitive.

(3) Un solicitant poate fi plasat în detenție numai în următoarele situații:

(a) pentru a stabili sau verifica identitatea sau cetățenia acestuia;

(b) pentru a stabili elementele pe care se bazează solicitarea de protecție internațională, care nu ar putea fi obținute fără a se lua măsura detenției, în special în cazul în care există un risc de sustragere a solicitantului;

(c) pentru a decide, în cadrul unei proceduri, asupra dreptului solicitantului de a intra pe teritoriu;

(d) în cazul în care acesta este plasat în detenție, supus procedurii de returnare, în temeiul Directivei [2008/115], în vederea pregătirii returnării și/sau a desfășurării procesului de îndepărtare și în cazul în care statul membru respectiv poate demonstra, pe baza unor criterii obiective, inclusiv faptul că acesta a avut deja posibilitatea să aibă acces la procedura de azil, că există motive întemeiate să se creadă că acesta introduce solicitarea de protecție internațională numai pentru a întârzia sau a submina executarea deciziei de returnare;

(e) în cazul în care este necesar din rațiuni de protejare a securității naționale sau a ordinii publice;

(f) în conformitate cu articolul 28 din Regulamentul [Dublin III].

Motivele de detenție se prevăd în dreptul intern.”

8 Articolul 9 alineatul (3) din Directiva 2013/33 prevede:

„În cazul în care detenția se dispune de către autoritățile administrative, statele membre asigură o cale de atac judiciară rapidă privind legalitatea plasării în detenție, care să fie desfășurată din oficiu și/sau la cererea solicitantului. În cazul desfășurării din oficiu, o astfel de cale de atac se soluționează cât mai repede posibil de la începutul detenției. În cazul desfășurării la cererea solicitantului, acesta se soluționează cât mai rapid posibil după lansarea procedurii relevante. În acest scop, statele membre definesc în dreptul intern termenul în care se desfășoară calea de atac judiciară din oficiu și/sau calea de atac judiciară la cererea solicitantului.

În cazul în care, în urma exercitării căii de atac judiciare, se hotărăște că plasarea în detenție este ilegală, solicitantul în cauză este eliberat imediat.”

*Regulamentul Dublin III*

9 Articolul 28 alineatele (2)-(4) din Regulamentul Dublin III are următorul cuprins:

„(2) În cazul existenței unui risc ridicat de sustragere, statele membre pot ține în detenție persoana în cauză pentru a garanta că procedurile de transfer se desfășoară în conformitate cu prezentul regulament pe baza unei analize individuale și numai în cazul în care măsura detenției are un caracter proporțional, și dacă nu se pot aplica în mod efectiv măsuri alternative mai puțin coercitive.

(3) Detenția trebuie să fie pe o perioadă cât mai scurtă și nu poate fi mai lungă decât perioada necesară, în mod rezonabil, pentru îndeplinirea cu profesionalism, a procedurilor administrative necesare până la efectuarea transferului în temeiul prezentului regulament.

Atunci când o persoană este deținută în temeiul prezentului articol, termenul de depunere a unei cereri de preluare sau de reprimire nu poate depăși o lună de la data prezentării cererii de protecție internațională. Statul membru care derulează procedura în conformitate cu prezentul regulament solicită un răspuns urgent în astfel de cazuri. Răspunsul trebuie dat în cel mult două săptămâni de la data primirii cererii. Absența unui răspuns în termenul de două săptămâni echivalează cu acceptarea cererii de preluare sau de reprimire și implică obligația de a prelua sau reprimi persoana, inclusiv obligația de a asigura buna organizare a sosirii acesteia.

Atunci când o persoană este deținută în temeiul prezentului articol, transferul persoanei în cauză din statul membru solicitant către statul membru responsabil are loc cât mai curând posibil din punct de vedere practic și cel târziu în termen de șase săptămâni de la acceptarea implicită sau explicită a cererii de către un alt stat membru de a prelua sau reprimi persoana în cauză, sau din momentul în care apelul sau revizuirea nu mai au un efect suspensiv în conformitate cu articolul 27 alineatul (3).

Atunci când statul membru solicitant nu respectă termenele de prezentare a cererii de preluare sau de reprimire, sau când transferul nu are loc în termenul de șase săptămâni menționat în al treilea paragraf, persoana nu mai este ținută în detenție. Articolele 21, 23, 24 și 29 continuă să se aplice în consecință.

(4) În ceea ce privește condițiile de detenție și garanțiile aplicabile persoanelor aflate în detenție, pentru a garanta desfășurarea procedurilor de transfer către statul membru responsabil se aplică articolele 9, 10 și 11 din Directiva [2013/33]."

### *Dreptul neerlandez*

10 Articolul 59a alineatul 1 din Vreemdelingenwet 2000 (Legea din 2000 privind străinii) din 23 noiembrie 2000 (Stb. 2000, nr. 495, denumită în continuare „Legea privind străinii") prevede că resortisanții străini cărora li se aplică Regulamentul Dublin III pot, cu respectarea articolului 28 din acest regulament, să fie luați în custodie publică în vederea transferului lor către statul membru responsabil de examinarea cererii lor de protecție internațională formulate pe teritoriul neerlandez.

11 Articolul 59 alineatul (1) partea introductivă și litera a) din această lege prevede că resortisantul străin care nu se află în situație de ședere legală poate, în cazul în care este necesar din rațiuni de protejare a ordinii publice sau a securității naționale, să fie luat în custodie publică de secretarul de stat în vederea îndepărtării sale de pe teritoriul neerlandez.

12 Articolul 94 alineatele 1 și 6 din legea menționată are următorul cuprins:

„1. Atunci când a luat o decizie de impunere a unei măsuri privative de libertate prevăzute la articolele 6, 6a, 58, 59, 59a și 59b, ministrul informează instanța cu privire la aceasta cel târziu în a 28-a zi de la notificarea deciziei menționate, cu excepția cazului în care resortisantul străin însuși a formulat deja o cale de atac. De îndată ce instanța este informată, se consideră că resortisantul străin a formulat o cale de atac împotriva deciziei de impunere a unei măsuri privative de libertate. Calea de atac vizează totodată obținerea unei despăgubiri.

[…]

6. În cazul în care consideră că aplicarea sau executarea măsurii este contrară prezentei legi sau consideră, după ce a evaluat comparativ toate interesele existente, că măsura nu este justificată, instanța sesizată admite calea de atac. În acest caz, instanța dispune retragerea măsurii sau modificarea condițiilor de executare a acesteia."

13 Articolul 96 alineatele 1 și 3 din aceeași lege prevede:

„1. În cazul în care calea de atac prevăzută la articolul 94 este declarată nefondată și resortisantul străin formulează o cale de atac împotriva prelungirii privării de libertate, instanța pune capăt cercetării prealabile în termen de o săptămână de la primirea cererii. Prin derogare de la articolul 8:57 din Algemene wet bestuursrecht [(Legea generală privind dreptul administrativ)], instanța poate decide de asemenea, fără acordul părților, că nu se impune cercetarea judecătorească în cadrul ședinței.

[…]

3. În cazul în care consideră că aplicarea sau executarea măsurii este contrară prezentei legi sau consideră, după ce a evaluat comparativ toate interesele existente, că măsura nu este justificată, instanța sesizată admite calea de atac. În acest caz, instanța dispune retragerea măsurii sau modificarea condițiilor de executare a acesteia."

## Litigiul principal și întrebarea preliminară

14 La 2 mai 2024, C a făcut obiectul unei măsuri de luare în custodie publică în temeiul articolului 59a alineatul 1 din Legea privind străinii (denumită în continuare „prima măsură de luare în custodie publică”). La adoptarea acestei măsuri, secretarul de stat a considerat, *primo*, că C putea intra în domeniul de aplicare al Regulamentului Dublin III, *secundo*, că el reprezenta un risc semnificativ pentru ordinea publică din cauza riscului de a se sustrage și, *tertio*, că Regatul Spaniei era statul membru responsabil de examinarea cererii sale de protecție internațională. Din decizia de trimitere reiese că măsura de luare în custodie publică a fost impusă persoanei interesate în vederea transferului său către acest stat membru.

15 La 3 mai 2024, secretarul de stat a solicitat autorităților spaniole să îl preia pe C în temeiul articolului 18 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul Dublin III. Autoritățile menționate au răspuns la această cerere la 14 mai 2024.

16 La 17 mai 2024, ora 14.51, secretarul de stat a emis împotriva lui C o decizie de returnare, care desemna Marocul ca țară de destinație. Apreciind că exista riscul ca persoana interesată, care nu se afla în situație de ședere legală, să se sustragă înainte de îndepărtarea sa, această autoritate a impus, la ora 14.52, o măsură de luare în custodie publică în temeiul articolului 59 alineatul 1 partea introductivă și litera (a) din Legea privind străinii (denumită în continuare „a doua măsură de luare în custodie publică”). Această măsura este încă în vigoare. În aceeași zi, la ora 14.55, autoritatea menționată a retras prima măsură de luare în custodie publică.

17 Persoana interesată a introdus două acțiuni împotriva primei și celei de a doua măsuri de luare în custodie publică la rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond (Tribunalul din Haga, sediul din Roermond, Țările de Jos), care este instanța de trimitere.

18 C susține în fața acestei instanțe că prima măsură de luare în custodie publică a devenit nelegală la 14 mai 2024, dată de la care, ținând seama de refuzul Regatului Spaniei de a-l prelua, această măsură nu se mai putea justifica prin transferul persoanei interesate către acest stat membru. Începând de la această dată, pe baza jurisprudenței Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Secția de contencios administrativ a Consiliului de Stat, Țările de Jos), secretarul de stat ar avea la dispoziție un termen de 48 de ore pentru a dispune menținerea persoanei interesate în custodie publică pe baza unui alt temei decât cel care a justificat prima măsură de luare în custodie publică. În speță, acest termen nu ar fi fost respectat, întrucât autoritatea respectivă a adoptat a doua măsură de luare în custodie publică abia la 17 mai 2024. În consecință, C nu ar fi putut fi menținut în custodie publică și ar fi trebuit să fie pus în libertate înainte de adoptarea celei de a doua măsuri de luare în custodie publică.

19 În fața instanței de trimitere, secretarul de stat susține că nelegalitatea primei măsuri de luare în custodie publică nu afectează legalitatea celei de a doua măsuri de luare în custodie publică, care justifică, în mod autonom, menținerea în custodie publică a persoanei interesate. Deși admite existența unui viciu care a afectat prima măsură de luare în custodie publică și îi propune lui C suma de 100 de euro cu titlu de daune interese în vederea despăgubirii sale pentru luarea în custodie publică ilegală la care ar fi fost supus, această autoritate precizează totodată că prima măsură de luare în custodie publică fusese deja retrasă la momentul la care a fost sesizată instanța de trimitere și că, în consecință, această măsură nu poate fi anulată.

20 Instanța de trimitere observă că, în temeiul unei practici naționale confirmate de jurisprudența Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Secția de contencios administrativ a Consiliului de Stat), nelegalitatea unei măsuri de luare în custodie publică adoptate împotriva unui resortisant al unei țări terțe nu poate, în principiu, să afecteze legalitatea unei măsuri de luare în custodie publică adoptate ulterior împotriva sa, astfel încât instanța competentă nu l-ar putea pune în libertate pe acest resortisant din cauza respectivei nelegalități. Această practică și această jurisprudență ar fi, de altfel, conforme cu articolele 59, 59a, 94 și 96 din Legea privind străinii, care nu ar prevedea în mod explicit obligația autorității judiciare competente de a elibera imediat persoana în cauză dacă apreciază că luarea în custodie publică a acesteia este ilegală.

21 Instanța de trimitere arată însă că, în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Directiva 2008/115, precum și al articolului 9 alineatul (3) din Directiva 2013/33, persoana interesată trebuie să fie „eliberată imediat” în cazul în care se dovedește că luarea sa în custodie publică este ilegală.

22 Având în vedere obligația de punere imediată în libertate prevăzută de aceste dispoziții, instanța de trimitere ridică problema dacă nu ar trebui să procedeze la eliberarea persoanei interesate, chiar dacă măsura de luare în custodie publică în temeiul căreia această persoană este în prezent lipsită de libertate nu este afectată de nelegalitate, pentru simplul motiv că o măsură anterioară de luare în custodie publică, în temeiul căreia persoana respectivă a fost privată de libertate, nu mai îndeplinește condițiile de legalitate.

23 În această privință, ea arată, *primo*, că această chestiune presupune să se stabilească dacă obiectul controlului pe care îl exercită autoritatea judiciară competentă este condiția de „custodie publică” sau dacă această autoritate trebuie să își limiteze controlul la caracterul eventual nelegal al măsurii de luare în custodie publică în vigoare. Potrivit instanței de trimitere, în acest din urmă caz, posibilitatea de a proceda la punerea în libertate a persoanei în cauză ar depinde, în definitiv, de momentul în care această persoană ar invoca nelegalitatea măsurii respective, iar împrejurarea că luarea în custodie publică a fost, în trecut, afectată de nelegalitate nu ar constitui un element pertinent pentru analiza pe care o face autoritatea judiciară competentă. În această ipoteză, instanța menționată nu ar fi în măsură să garanteze dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, consacrat la articolul 47 din cartă.

24 *Secundo*, instanța respectivă amintește că dreptul Uniunii nu prevede posibilitatea de a menține măsura de luare în custodie publică din motive administrative sau pentru a pregăti adoptarea unei noi măsuri de luare în custodie publică, ci impune eliberarea imediată a unui resortisant al unei țări terțe a cărui luare în custodie publică este ilegală, indiferent de momentul la care este examinată legalitatea acestei măsuri de luare în custodie publică.

25 *Tertio*, instanța de trimitere arată că, în conformitate cu jurisprudența Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Secția de contencios administrativ a Consiliului de Stat), este posibil, în cazul unei încălcări grave a dreptului de a fi pus în libertate, să se deroge de la regula potrivit căreia nelegalitatea unei prime măsuri de luare în custodie publică nu afectează legalitatea unei a doua măsuri de luare în custodie publică.

26 Potrivit instanței de trimitere, caracterul fundamental al dreptului la libertate, consacrat la articolul 6 din cartă, precum și al dreptului la protecție jurisdicțională efectivă pledează pentru a considera că orice luare în custodie publică dispusă în temeiul unei măsuri de luare în custodie publică ilegale presupune o încălcare gravă a acestor drepturi. Astfel, persoana interesată ar trebui să fie eliberată imediat, atunci când luarea în custodie publică a fost, în trecut, afectată de nelegalitate, chiar dacă autoritatea competentă a remediat în final această nelegalitate.

27 În acest context, plata unei despăgubiri nu ar garanta o protecție adecvată a drepturilor consacrate la articolele 6 și 47 din cartă. La stabilirea valorii compensației care ar urma să fie acordată persoanei interesate ar trebui să se țină seama de durata și gravitatea ilegalității luării în custodie publică.

28 În speță, în condițiile în care luarea în custodie publică a fost menținută pentru o perioadă mai mare de 48 de ore în pofida caracterului nelegal al primei măsuri de luare în custodie publică și din moment ce a doua măsură de luare în custodie publică nu a fost impusă decât după retragerea primei măsuri, numai eliberarea imediată a persoanei interesate ar permite protejarea în mod adecvat a dreptului acesteia la protecție jurisdicțională efectivă.

29 În aceste condiții, rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond (Tribunalul din Haga, sediul din Roermond) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 15 alineatul (2) [al treilea paragraf] partea introductivă și litera (b) din Directiva [2008/115], articolul 9 alineatul (3) din Directiva [2013/33] și articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul [Dublin III] coroborate cu articolele 6 și 47 din [cartă] trebuie interpretate în sensul că autoritatea judiciară are întotdeauna obligația de a elibera imediat persoana pusă în custodie publică dacă, în orice moment pe durata aplicării neîntrerupte a unei serii de măsuri succesive de luare în custodie publică, luarea în custodie publică a fost sau a devenit ilegală?”

**Cu privire la cererea de aplicare a procedurii preliminare de urgență**

30 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 23a primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.

31 În susținerea cererii sale, această instanță a menționat, mai întâi, că întrebarea preliminară privește dispoziții care fac parte din unul dintre domeniile prevăzute în titlul V din partea a treia din Tratatul FUE. În continuare, instanța menționată a arătat că C este plasat în custodie publică în mod neîntrerupt de la 2 mai 2024. În sfârșit, răspunsul Curții la întrebarea preliminară ar fi determinant pentru a statua dacă instanța respectivă este obligată, în temeiul dreptului Uniunii, să elibereze imediat persoana interesată.

32 În primul rând, trebuie să se constate că prezenta trimitere preliminară privește interpretarea unei dispoziții din Directiva 2008/115, a unei dispoziții din Directiva 2013/33, precum și a unei dispoziții din Regulamentul Dublin III. Întrucât aceste directive și regulamentul menționat intră sub incidența titlului V din partea a treia din Tratatul FUE, referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție, prezenta trimitere preliminară poate face obiectul procedurii preliminare de urgență, conform articolului 23a primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și articolului 107 alineatul (1) din Regulamentul de procedură.

33 În ceea ce privește, în al doilea rând, condiția referitoare la urgență, trebuie subliniat că această condiție este îndeplinită printre altele atunci când persoana în cauză în litigiul principal este în prezent lipsită de libertate, iar menținerea ei în detenție depinde de soluția din litigiul principal, cu precizarea că situația persoanei în cauză trebuie apreciată astfel cum se prezintă la data

examinării cererii prin care se solicită judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii de urgență (Hotărârea din 29 iulie 2024, Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, punctul 26 și jurisprudența citată).

34 În speță, din descrierea faptelor făcută de instanța de trimitere reiese că C este într-adevăr privat de libertate din 2 mai 2024 și că se afla în această situație la data examinării cererii prin care se solicita judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii de urgență. În plus, instanța de trimitere a indicat că, în funcție de răspunsul Curții la întrebarea preliminară, ea ar putea fi obligată să pună în libertate această persoană.

35 În aceste condiții, Camera întâi a Curții a decis, la 14 iunie 2024, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea avocatului general, să admită cererea instanței de trimitere privind judecarea prezentei trimiteri preliminare potrivit procedurii preliminare de urgență.

**Cu privire la întrebarea preliminară**

36 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul cooperării dintre instanțele naționale și Curte instituite prin articolul 267 TFUE, este de competența acesteia din urmă să ofere instanței naționale un răspuns util, care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată. Din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate. În această privință, revine Curții sarcina de a extrage din ansamblul elementelor furnizate de instanța națională și mai ales din motivarea deciziei de trimitere elementele de drept al Uniunii care necesită o interpretare, având în vedere obiectul litigiului [Hotărârea din 30 aprilie 2024, M.N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, punctul 78 și jurisprudența citată].

37 În această privință, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 53 din concluziile domnului avocat general, este necesar să se arate că, deși, în întrebarea sa preliminară, instanța de trimitere se referă numai la alineatul (2) al articolului 15 din Directiva 2008/115, în prezenta cauză este relevant și alineatul (4) al articolului 15 menționat, deoarece acesta impune eliberarea imediată a persoanei în cauză atunci când condițiile prevăzute la alineatul (1) al articolului 15 menționat nu mai sunt îndeplinite și când luarea în custodie publică nu se mai justifică.

38 În acest context, trebuie să se mai precizeze că, în prezenta cauză, Curții nu i se solicită să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu dreptul Uniunii a termenului de 48 de ore prevăzut de dreptul neerlandez, amintit la punctul 18 din prezenta hotărâre. În consecință, nu este necesar să se examineze problema compatibilității cu obligația de eliberare „imediată” a persoanei interesate prevăzută la articolul 9 alineatul (3) din Directiva 2013/33, la care face trimitere articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul Dublin III, a unei practici naționale care permite autorităților competente să mențină în custodie publică un solicitant de protecție internațională timp de maximum 48 de ore după ce s-a produs împrejurarea care determină nelegalitatea unei măsuri de luare în custodie publică adoptate în temeiul acestui regulament.

39 Astfel, această examinare privește în esență motivele care pot să justifice nelegalitatea unei măsuri de luare în custodie publică adoptate în temeiul Regulamentului Dublin III, în condițiile în care, în speță, instanța de trimitere pornește de la premisa că prima măsură de luare în custodie publică este nelegală și dorește să stabilească dacă o asemenea nelegalitate afectează legalitatea celei de a doua măsuri de luare în custodie publică, adoptată în temeiul Directivei 2008/115. Pe de altă parte, este cert că nelegalitatea primei măsuri de luare în custodie publică nu decurge, potrivit instanței

de trimitere, din eventuala incompatibilitate a acestui termen de 48 de ore cu obligația de eliberare imediată, ci din faptul că a doua măsură de luare în custodie publică a fost impusă la 24 de ore după expirarea termenului amintit.

40 În aceste condiții, este necesar să se considere că, prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 15 alineatele (2) și (4) din Directiva 2008/115, articolul 9 alineatul (3) din Directiva 2013/33 și articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul Dublin III, citite în lumina articolelor 6 și 47 din cartă, trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale care nu prevede obligația autorității judiciare competente de a dispune punerea în libertate a unui resortisant al unei țări terțe luat în custodie publică în baza unei măsuri adoptate în temeiul Directivei 2008/115, pentru motivul că această persoană, cu privire la care luarea în custodie publică a fost dispusă inițial în baza unei măsuri adoptate în temeiul Regulamentului Dublin III, nu a fost eliberată imediat după ce s-a constatat că această din urmă măsură a devenit ilegală.

41 În această privință, trebuie amintit că orice luare în custodie publică a unui resortisant al unei țări terțe, fie în temeiul Directivei 2008/115, în cadrul unei proceduri de returnare ca urmare a unei ședere ilegale, fie în temeiul Directivei 2013/33, în cadrul examinării unei cereri de protecție internațională, sau în temeiul Regulamentului Dublin III, în cadrul transferului unui solicitant al unei astfel de protecții către statul membru responsabil de examinarea cererii sale, constituie o ingerință gravă în dreptul la libertate, consacrat la articolul 6 din cartă [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinarea din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 72, precum și jurisprudența citată].

42 Astfel, după cum prevede articolul 2 litera (h) din Directiva 2013/33, o măsură de detenție constă în izolarea unei persoane într-un loc determinat. Din modul de redactare, din geneza și din contextul acestei dispoziții, al cărei conținut poate fi, de altfel, transpus în cazul noțiunii de „luare în custodie publică” care figurează în Directiva 2008/115 și în Regulamentul Dublin III, reiese că luarea în custodie publică obligă persoana în cauză să rămână permanent într-un perimetru restrâns și închis, izolând astfel această persoană de restul populației și lipsind-o de libertatea sa de circulație [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 73, precum și jurisprudența citată].

43 Având în vedere gravitatea acestei ingerințe în dreptul la libertate consacrat la articolul 6 din cartă și ținând seama de importanța acestui drept, puterea recunoscută autorităților naționale competente de a lua măsuri de custodie publică în privința resortisanților unor țări terțe este strict încadrată. Măsura de luare în custodie publică nu poate fi astfel dispusă sau prelungită decât cu respectarea normelor generale și abstracte care stabilesc condițiile și modalitățile acesteia [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 75, precum și jurisprudența citată].

44 În plus, atunci când rezultă că condițiile de legalitate a măsurii de luare în custodie publică prevăzute în Directiva 2008/115, în Directiva 2013/33 și în Regulamentul Dublin III, precum și în dispozițiile de drept național care le pun în aplicare nu au fost sau nu mai sunt îndeplinite, persoana în cauză trebuie să fie eliberată imediat, astfel cum indică, de altfel, legiuitorul Uniunii în mod expres la articolul 15 alineatul (2) al patrulea paragraf și alineatul (4) din Directiva

2008/115 și la articolul 9 alineatul (3) al doilea paragraf din Directiva 2013/33, [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 79].

45 Normele generale și abstracte menționate la punctul 43 din prezenta hotărâre care stabilesc, în temeiul unor norme comune ale Uniunii Europene, condițiile luării în custodie publică figurează, pe de o parte, în ceea ce privește luarea în custodie publică a resortisanților unei țări terțe aflați în situație de ședere ilegală, la articolul 15 alineatul (1), alineatul (2) al doilea paragraf și alineatele (4)-(6) din Directiva 2008/115. Pe de altă parte, în ceea ce privește situația unui resortisant al unei țări terțe care a solicitat protecție internațională, normele relevante sunt stabilite la articolul 8 alineatele (2) și (3) și la articolul 9 alineatele (1), (2) și (4) din Directiva 2013/33, respectiv la articolul 28 alineatele (2)-(4) din Regulamentul Dublin III, în cazul în care se pune problema unei detenții dispuse în cadrul transferului solicitantului unei asemene protecții către statul membru responsabil de examinarea cererii sale în temeiul acestui regulament [a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 76]. Trebuie amintit de asemenea că articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul Dublin III prevede în mod expres că articolul 9 din Directiva 2013/33 se aplică în cadrul procedurilor de transfer reglementate de acest din urmă regulament.

46 În ceea ce privește aspectul dacă nelegalitatea unei măsuri de detenție a unui solicitant de protecție internațională adoptate în temeiul Regulamentului Dublin III, în perspectiva transferului acestui solicitant către statul membru responsabil de examinarea cererii sale, afectează legalitatea unei măsuri de luare în custodie publică ulterioare, adoptată în temeiul Directivei 2008/115 și privind aceeași persoană, care a fost pusă în custodie publică în mod neîntrerupt și care nu mai are statutul de solicitant de protecție internațională, dar care poate fi considerată în prezent un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală, trebuie subliniat, în primul rând, că luarea în custodie publică în scopul îndepărtării reglementată de Directiva 2008/115 și detenția dispusă împotriva unui solicitant de azil, în special în temeiul Directivei 2013/33 și al dispozițiilor naționale aplicabile, intră sub incidența unor regimuri juridice distincte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 noiembrie 2009, Kadzoev, C-357/09 PPU, EU:C:2009:741, punctul 45).

47 Astfel, măsura de luare în custodie publică a unui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală, adoptată în vederea returnării sale, trebuie să respecte normele care decurg din Directiva 2008/115. În ceea ce privește măsura de detenție adoptată împotriva unui solicitant de protecție internațională, aceasta trebuie să respecte normele care decurg din Directiva 2013/33 și din Regulamentul Dublin III.

48 Pe de altă parte, articolul 15 alineatele (2) și (4) din Directiva 2008/115 nu se referă și nici nu face trimitere la condițiile de legalitate a detenției prevăzute la articolele 8 și 9 din Directiva 2013/33, precum și la articolul 28 din Regulamentul Dublin III, care reglementează detenția unui solicitant de protecție internațională.

49 În al doilea rând, reiese din articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2008/115 coroborat cu considerentul (9) al directivei menționate că aceasta se aplică resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru și că un solicitant de protecție internațională nu ar trebui considerat că se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul statului membru în care a făcut o cerere de protecție internațională înainte de intrarea în vigoare a unei decizii negative cu privire la cerere sau a unei decizii de încetare a dreptului său de ședere în

calitate de solicitant de azil. Curtea a statuat de altfel că Directiva 2008/115 nu este aplicabilă unui resortisant al unei țări terțe care a introdus o cerere de protecție internațională, în sensul Directivei 2013/32, în perioada cuprinsă între formularea acestei cereri și până la adoptarea deciziei în primă instanță prin care se statuează cu privire la cererea menționată sau, dacă este cazul, soluționarea căii de atac care ar fi fost introdusă împotriva acestei decizii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 mai 2013, Arslan, C-534/11, EU:C:2013:343, punctul 49).

50 Rezultă că un solicitant de protecție internațională, în măsura în care deține acest statut, nu poate fi luat în custodie publică în temeiul Directivei 2013/33 sau al Regulamentului Dublin III și, în același timp, în temeiul Directivei 2008/115 în calitate de resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală.

51 În al treilea rând, după cum reiese din cuprinsul punctelor 58, 59 și 61 din concluziile domnului avocat general, măsura de luare în custodie publică poate fi adoptată în temeiul Directivei 2008/115 la finalul unei detenții executate în temeiul Directivei 2013/33 sau al Regulamentului Dublin III. Astfel, deși Directiva 2008/115 este inaplicabilă în cursul derulării procedurii de examinare a cererii de azil, aceasta nu înseamnă în niciun caz că din acest motiv procedura de returnare ar înceta definitiv, ea putând fi continuată în ipoteza în care cererea de azil va fi respinsă. În fapt, s-ar aduce atingere obiectivului acestei directive, mai precis returnarea eficientă a resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, dacă statele membre nu ar avea posibilitatea să evite ca persoana interesată să poată, prin introducerea unei cereri de azil, să obțină automat punerea sa în libertate (Hotărârea din 30 mai 2013, Arslan, C-534/11, EU:C:2013:343, punctul 60).

52 Pe de altă parte, în ceea ce privește posibilitatea de a menține în custodie publică un resortisant al unei țări terțe, Curtea a statuat că s-ar aduce atingere acestui obiectiv al Directivei 2008/115 dacă ar fi imposibil ca statele membre să împiedice, prin intermediul privării de libertate, ca persoana suspectată de ședere ilegală să fugă chiar înainte ca situația sa să fie clarificată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 decembrie 2011, Achughbabian, C-329/11, EU:C:2011:807, punctul 30).

53 În aceste condiții, trebuie să se constate că nelegalitatea unei măsuri de detenție a unui solicitant de protecție internațională adoptate în temeiul Regulamentului Dublin III în perspectiva transferului acestui solicitant către statul membru responsabil de examinarea cererii sale nu afectează, în principiu, legalitatea unei măsuri de luare în custodie publică ulterioare, adoptată în temeiul Directivei 2008/115 și privind această persoană care a fost menținută în custodie publică în mod neîntrerupt și care nu mai are statutul de solicitant de protecție internațională, dar care poate fi considerată în prezent un resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală. Prin urmare, autoritatea judiciară competentă nu este obligată să pună imediat în libertate persoana menționată pentru simplul motiv că măsura de detenție anterioară, adoptată în temeiul Regulamentului Dublin III, a fost ilegală.

54 În orice caz, trebuie să se precizeze că, după cum rezultă din jurisprudența Curții, menținerea unei măsuri de privare de libertate, pentru a fi conformă cu obiectivul care constă în protejarea individului împotriva arbitrariului, implică în special ca aceasta să fie lipsită de orice element de rea-credință sau de înșelăciune din partea autorităților, să fie compatibilă cu scopul restrângerilor autorizate la paragraful relevant al alineatului (1) al articolului 5 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și să existe o legătură de proporționalitate între motivul invocat și privarea de libertate în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 februarie 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, punctul 81).

55 Concluzia de la punctul 53 din prezenta hotărâre nu este repusă în discuție de aprecierea instanței de trimitere potrivit căreia acordarea unei despăgubiri persoanei care a făcut obiectul unei măsuri de luare în custodie publică ilegale nu ar servi la remedierea în mod adecvat a încălcării dreptului la libertate suferită și nu ar asigura protecția dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, consacrat la articolul 47 din cartă.

56 Cu siguranță, potrivit unei jurisprudențe consacrate, în temeiul articolului 47 din cartă, statele membre trebuie să asigure o protecție jurisdicțională efectivă a drepturilor individuale derivate din ordinea juridică a Uniunii [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 81, precum și jurisprudența citată].

57 În această privință, legiuitorul Uniunii nu s-a limitat să stabilească norme comune de fond, ci a instituit și norme comune de procedură pentru a garanta că există în fiecare stat membru un regim care permite autorității judiciare competente să elibereze persoana vizată, dacă este cazul după o examinare din oficiu, din momentul în care rezultă că luarea în custodie publică nu este sau nu mai este legală. Pentru ca un asemenea regim de protecție să asigure în mod efectiv respectarea condițiilor stricte pe care trebuie să le îndeplinească legalitatea unei măsuri de luare în custodie publică vizate de Directiva 2008/115, de Directiva 2013/33 sau de Regulamentul Dublin III, autoritatea judiciară competentă trebuie să fie în măsură să se pronunțe cu privire la orice element de fapt și de drept pertinent pentru a verifica această legalitate. În acest scop, ea trebuie să poată lua în considerare elementele de fapt și dovezile invocate de autoritatea administrativă care a dispus măsura inițială de luare în custodie publică [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctele 86 și 87].

58 Totuși, pe de o parte, în ceea ce privește dreptul la libertate, după cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 73 din concluzii, constatarea nelegalității unei măsuri de luare în custodie publică nu conduce în toate cazurile la eliberarea imediată a persoanei în cauză (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 septembrie 2013, G. și R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, punctele 39 și 40), care să îi permită să fie repusă în drepturi, atunci când o asemenea repunere nu mai este posibilă din punct de vedere material și când continuarea custodiei publice a acestei persoane este justificată în mod valabil pe baza unui alt temei legal autonom. Acesta este motivul pentru care, în principiu, trebuie să fie prevăzută o despăgubire pentru persoanele care au fost luate în custodie publică în mod nejustificat pentru a repara prejudiciul pe care l-au suferit din cauza privării ilegale de libertate.

59 Pe de altă parte, în ceea ce privește dreptul la protecție jurisdicțională efectivă consacrat la articolul 47 din cartă, este necesar să se arate că, după cum a confirmat guvernul neerlandez în ședință, instanța de trimitere poate dispune ca secretarul de stat să plătească o despăgubire într-un cuantum mai mare decât cel propus în mod concret în speță de această autoritate. Astfel, împrejurarea că secretarul de stat a propus suma de 100 de euro cu titlu de daune interese pentru prejudiciul suferit de C, din cauza faptului că termenul de punere în libertate prevăzut de legislația națională a fost depășit cu 24 de ore, nu pare să demonstreze în sine existența unei încălcări a acestei legislații în circumstanțele prezentei spețe.

60 În sfârșit, trebuie amintit că, pentru motivele care au condus la concluzia formulată la punctul 53 din prezenta hotărâre, în condiții precum cele care se regăsesc în cauza principală, nelegalitatea primei măsuri de luare în custodie publică nu poate afecta, în principiu, legalitatea celei de a doua măsuri de luare în custodie publică, adoptată în temeiul Directivei 2008/115.

61 Având în vedere ansamblul acestor considerații, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 15 alineatele (2) și (4) din Directiva 2008/115, articolul 9 alineatul (3) din Directiva 2013/33 și articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul Dublin III, citite în lumina articolelor 6 și 47 din cartă, trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale care nu prevede obligația autorității judiciare competente de a dispune punerea în libertate a unui resortisant al unei țări terțe luat în custodie publică în baza unei măsuri adoptate în temeiul Directivei 2008/115, pentru motivul că această persoană, cu privire la care luarea în custodie publică a fost dispusă inițial în baza unei măsuri adoptate în temeiul Regulamentului Dublin III, nu a fost eliberată imediat după ce s-a constatat că această din urmă măsură a devenit ilegală.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

62 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

**Articolul 15 alineatele (2) și (4) din Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, articolul 9 alineatul (3) din Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională și articolul 28 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate în unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid, citite în lumina articolelor 6 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,**

**trebuie interpretate în sensul că**

**nu se opun unei reglementări naționale care nu prevede obligația autorității judiciare competente de a dispune punerea în libertate a unui resortisant al unei țări terțe luat în custodie publică în baza unei măsuri adoptate în temeiul Directivei 2008/115, pentru motivul că această persoană, cu privire la care luarea în custodie publică a fost dispusă inițial în baza unei măsuri adoptate în temeiul Regulamentului nr. 604/2013, nu a fost eliberată imediat după ce s-a constatat că această din urmă măsură a devenit ilegală.**

Semnături